ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 70 դրշ. Վեցամսեայ 35 դրշ. Եռամսեայ 20 դրշ. — ԳԱՒԱՌԻ համար, տարեկան 90 դրշ. Վեցամսեայ 45 դրշ. Եռամսեայ 25 դրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 25 ֆր. Վեցամսեայ 13 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ԶԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

ԾԱՂԻԿ

ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزه‌در

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կալաթա, Գուրշունլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱՏԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N. 7 Cons/ple.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԶ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 510 "ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

ԱՆՎԵՐՍԻ ՔԷՐՄԷՍԸ

KERMESSE

Հիւսիսի երկիրներուն գլխաւոր քաղաքներուն մէջ Քէրմէսը, գործադարի, տօնախմբութիւններու, հանդիսաւորութիւններու, խրախճանքներու շարք մըն է, որ ոչ մէկ տօնի, հանդէսի ու զուարճութեան կարելի է բաղդատել: Ոչ մէկ ազգային, քաղաքական տարեդարձ, ո՛չ մէկ կրօնական նշանաւոր տօնական օր մը, ինչպէս է Զատիկը, ոչ մէկ համաշխարհային տօնադարձ կրնայ իրենց ոգնել ամբողջ քաղաքի մը ջիղերը եւ թունդ հանել զանոնք այնքան՝ որքան նոյն այդ քաղաքին Քէրմէսը: Տարիին մէջ որոշ ատեններ, ամէն քաղաք իրեն յատուկ Քէրմէսը ունի որ տօնավաճառի մը կը համապատասխանէ եւ անկից իսկ առած է իր ծագումը: Բայց ինչչա՛փ փոխուած է ան հիմա, տարիներու շրջանին մէջ. եւ ո՞ր ասոյնման խմորուած ժողովուրդին բարքերուն մէջ: Եւ ինչ որ օտարական մը ամէնէն աւելի զարմացնելու հանդամանքը ունի, սա է որ, երբ հոս քաղաք մը մէկ օրէն միւսը բոլորովին կը կերպարանափոխուի, քանի մը օրի կամ շաբաթի համար, երբ կը պճնուի, կը հրճուի, կը գոռայ, կը գինովնայ եւ կ'ընէ ու կ'ըլլայ այնպէս՝ որպէս պիտի չընէր բնաւ, իր ամէնէն սիրական ու պատկառելի ազգային կամ կրօնական տօներէն մէկուն առիթով, անդին, միւսնոյն երկրին ուրիշ քաղաքները, անձայն, անտարբեր, թմրած, կարծես զարմացած ու բերանաբաց կը մնան այդ երեւոյթին հանդէպ, վաղը միւս օր, իրենք ալ իրենց կարգին, իրենց Քէրմէսին համար միեւնոյն խենթութիւններուն ու խանդոտութիւններուն պատրաստելով հանդերձ: Եւ առիկա պատճառ կ'ըլլայ որ, ամէն քաղաքներէ, գիւղերէ, շրջականներէ, անթիւ, անհամար բազմութիւն մը թափի քէրմէսավայրը եւ կրկնապատկէ, եռապատկէ, բազմապատկէ հանդէսներուն անհուն ոգեւորութիւնը ու մեծավայելչութիւնը:

Ամբողջ քաղաքը, բառին տառական իմաստովը զրօշազարդուած է: Ամէն պատուհանէ գոնդղոյն, մեծ պղտիկ դրօշակներու հոյլեր կախուած կը ծածանին, բոլոր փողոցներուն հագուած, զարդարուած, պճնուած ներեւոյթ մը տալով: Ամէն տուն կարծես ազգային գոյներով փոգկապներ Լանցուցած վիրդն: Բոլոր խանութները,—որոնք Անգլիոյ հակադարձորէն կիրակի օրերը անգամ բաց կը մնան,—բացարձակապէս ու ինքնաբերաբար գոցուած են, վերատուութիւններով, ուր կը ծանուցուի թէ գոց պիտի մնան անոնք այնչափ, որչափ պիտի տեւէ Քէրմէսը: Grand Kermesse! Ուրիշ խօսք չկայ Ժողովուրդին բերանը: Օրեր առաջ տնտեսուն պատրաստութիւններ՝ ամէն կողմ: Բոլոր տանտիկինները չարթուան մը կանխամտածութիւնով կը պատրաստուին: Ամէն դի ընդհանուր մաքրութիւն: Տունները, զուտները, պատուհանները, սենեակները, պատերը, գեղեցիները, մայթերը, փողոցները, կը սրբուին, կ'ալրուին, կը չինուին, կը մաքրուին: Ամէն բան պ'տի փայլի: Ատոր չատ տժգոյն մէկ նմանութիւնը ըլլան Թերեւս Զատիկ առիթով, մեր կարդ մը թաղերուն ու գիւղերուն մէջ տեսնուած պատրաստութիւնները ու մաքրութիւնները:

Ամէն մարդ endimanché եղած է: Տունները կը պարպուին տնական հանդէսներու առջի սուրբ Աստուածէն մինչեւ վերջինը: Փողոցները քալելու տեղ չկայ: Թրամուէյները լեցուն են մինչեւ բերանները: Դիլիժանսներուն, —միակ բաց խանութները,—առջին, իրը թէ ծարաւ անցընելու համար, խմիչներու երկար պոչեր կը կազմուին իրենց կարգին սպասողներով: Բաղաքին զանազան կողմերը նուագածութեանց յատուկ քէօշկերը զարուած են չատ մը երաժշտական ընկերութիւններու կողմէ, ուր անընդհատ կերպով նշանաւոր կտորներ կը ներդաշնակեն: Անհուն բազմութիւն մը, կատարելապէս պաչարած է զանոնք, լայն պողոտաներուն վրայ անցուցարձը անկարելի դարձնելու աստիճան: Գրեթէ բոլոր մեծ փողոցներէն զանազան ընկերակցութիւններ, իրենց նուագածուներուն առաջնորդութեամբ, յաղթական անցքեր կը ձեւացնեն, անանկ որ ամէն կողմէ երաժշտութեան, երգի, նուագածութեան անհուն ու աններդաշնակ ներդաշնակութիւն մը կը ծորի, կը յորդի, կը ծաւալի, կը բարձրանայ դէպի երկինք: Ամէն դիշեր ակնախտիզ լուսավառութիւններ, գունագեղ բազմաթիւ լապտերներով, ելեքտրական ժայթքումներով, լոյսի շքեղանքներով եւ աննման հրախաղութիւններ, որոնք կու գան իրենց վայրկեանական ու վայրենական պայթիւնի գոռ նօթը դնել նուագածութիւններու մեղմօրօր ծածանքին մէջ: Մայր եկեղեցիին մեծ կոչնակը կը տիրապետէ իր թաւ զողանջովը, բոլոր չուրջի վժուքներուն, խժլտուքներուն, շչիւններուն, պայթիւններուն, աղմուկներուն, նուագներուն, ձայներուն մանրադիտական պարին վերեւ: Ընդհանուր գինովութիւն մը կը թաւալի ամէն կողմ, խօլ զրգռութիւն մը կը վազէ բոլորին երակներուն մէջէն: Ամօթը, արդէն աննշանակ բան մը այս ափերուն վրայ, բոլորովին մէկդի կը դրուի:

Հոս, զինուորական նուագածութեան մը առաջնորդութիւնով, անծայր դիծի մը վրայ, վէտ ի վէտ ջահագնացք մը կ'ակօսէ գիշերին խաւարը, լայներախ ու բաղմալեզու ջահերով, վէնեթիկեան լապտերներով, Պէնկալեան հուրերով. Ուրիշ ընկերութիւններ, լողալու, մարմնամարզի, պիսքլէթի, երգելու, նուագի, ձկնորսութեան, թիավարելու, առագաստաւորներու, օդապարիկի, ձիավարութեան, Նշանաւորութեան, ծաղկեմշակութեան, գեղարուեստներու, գրական մարդոց, ձեռարուեստներու, վազելու, գինովարժութեան, վաճառականութեան եւ դեռ չեմ գիտեր ինչերու հարիւրաւոր ընկերութիւններ, ամէնքն ալ մեծագոռ ու հրապարակոյց քայլերգներով ընկերացուած, կ'անցնին, կը դառնան քաղաքին բոլոր փողոցներէն, իրար կը խաչաձեւեն, իրար կը դիմաւորեն, իրար կը բարեւեն, գիշեր ցորեկ տնխռնջ, անգադար, ոսկեթել բանուած, թաւիշ վարդագոյն գրօշակներ առջեւէն, որոնց չորս կողմէն ոսկի ու արծաթ միտալներ, իրենց անդամներուն կողմէն չահուած, կը վառվռին մանրադիտական լապտերներու պէս ցոլցլալով: Ամէնքին ալ առջեւէն, մանուկներու անթիւ չարքեր, գոյնզգոյն հագուած, ինքնաբերաբար կազմուած, ձեռք ձեռքի բռնած, ցատքռտելէն, երգելէն, խաղալէն, կը քալեն, կը յառաջանան նուագներուն եղանակին ընկերանալով: Ամէնուն դէմքին վրայ անճառ երանգ մը կը ճառագայթէ: Աստին անդին մանր ազգաներ, վիզերնուն թմբուկներ կախած, մանրադիտական նուագախումբեր կը սարքեն, եւ իրենց մեծերը նեմանցընելով կը զրօսնուն, միեւնոյն ատեն անդին ազմուկ մը հանելով:

Ամէն օր, ամէն կողմ, զանազան ընկերութիւններու միջեւ մրցումներ կը կազմակերպուին եւ ընդհանուր կերպով խանդավառ ցոյցերու մէջ յաղթականները կը փառաւորուին: Քաղաքին կեդրոնը, տարեկան ու տեղական մեծ ցուցահանդէսը կը բացուի քաղաքապետին եւ անհամար բազմութեան մը ներկայութեանը: Ազգային բոլոր արուեստները, ձեռնարկութիւնները, արտադրութիւնները ներկայացուած են հոն, Հանրային պարտէզները, հրապարակները, «բարք»երը, չէնքերը լոյսերու մէջ կը լողան, եւ յորձանքներու պէս կը փրփրին, հրճուանքով, սիրով, ուրախութիւնով զրգռուած բազմութիւնով մը ողողուն: Ժողովրդական ներկայացումներ կը կազմակերպուին բոլոր թատրոններուն մէջ: Զրի նուագահանդէսներ, պարահանդէսներ, ազգային խաղեր կը տրուին ամէն սրահներու մէջ: Բոլոր միւզէները, կենդանաբանական, բուսաբանական պարտէզները, Քէրմէսի տեւողութեան միջոցին, առանց մուտքի ժողովուրդին տրամադրութեան տակն են: Բազմաթիւ զրամական պարգեւներ, միտալներ, վարձատրութիւններ կը բաշխուին, զանազան ընկերութիւններու, առաջին հանդիսացող անհատներու, արժանաւորներու: Մեծ տօնավաճառ մը, քաղաքին հարաւի կողմը ընդարձակ հրապարակի մը վրայ, գիշեր ու ցորեկ, տղաքներու միջնակայտով մը պաչարուած, ամէնէն մեծ խայտանքը յառաջ կը բերէ քաղաքին մէջ: Փայտէ ձիերու, սուտ պիսիքլէթներու, կառքերու բոլորակ շարքեր, կառաւէ վրաններու տակ կախուած, բազմաթիւ թիթեղէ զարդերու, հայելիներու, փուչփչանքներու փոդիոզանքին ու ցոլցլանքին դիւթութեանը մէջ կը դառնան ու կը դառնան: Ամէն կողմէն բղխող բացագանչութիւններ, հրաւէրներ, փոդեր, ինքնաշարժ նուագարաններ, ամբողջ մեքենական նուագախումբեր, մանեսթիլիներ մէկ բերան, անդադրում կը զոռան, կը զոռան ու խուլցնող աղմուկ մը կը հանեն: Ոգեւորութիւնը չափ չունի: Մեծեր ալ կը խառնուին պզտիկներուն: Կիներ ալ կը ցառքեն փայտէ ձիերուն վրայ ու կէս գինով, կէս ծռած կը դառնան ու կը դառնան մինչեւ ծունկերին երեւցնելով տակի ամէն բաները: Կերակուրի հոտեր, մուխեր, անուշահոտութիւններ իրարու կ'ընդհարին: Ամէնէն խենթ, ամէնէն աղուոր, ամէնէն արտառոց ու ամէնէն ներդաշնակ բաները իրար կը խառնուին: Անդին կիներ ու մարդիկ ոտքի վրայ, օրորոց կ'օրուին, այնչափ մօտ իրարու որ, փոր փորի կը քսուի, մարմին մարմնի կը փակչի, եւ այնչափ ուժով որ, փէշերը կը թռչտին օդին մէջ, բարեւուն թեւերու պէս, եւ իր նեղուս վախին հետ, մինչեւ փորերնին տեսնալու հեշտանքը կը նուիրեն հանդիսականներուն: Անհուն տակնուվրայութիւն մը, մեծ մը, զրգռութիւն մը կը տիրէ: Խժլը, առուտուրը, զրօսանքը, իրար ինկած, կատարեալ բանալիր մը կը շինեն կը չէնցնեն:

Հինգ վեց տարու լաճեր, հարիւրներով, քրանած, ցատկելէն, վազելէն, խաղալէն կասկարմիր կարած, տեղ տեղ նստած մէյ մէկ սիկար կը քաշեն յոգնութիւն առնելու համար: Անդին ուրթը տասը տարու աղջիկներ, չես գիտեր ինտոր, արդէն իսկ մեծ կնկան մը պէս կազմուած ու ընդվզող կուրծքերով պագեր կը փոխանակեն հասակակից ազգաներու հետ: Կը պարեն փոդոցին մէջտեղը, դեռ քօրսէին թելերուն մէջը չզրկուած եւ սիրահարին թեւերուն մէջը չմոլորած իրենց կուրծքերը վեր վար նետելով միեւնոյն ատեն, որոնց թելայեղիչ ոստումները կասեցնելու համար կարծես անցորդ ազգաներ, կէս գինով, գլխարկէնին կը նետեն անոնց լանջքին, լսիրշ բացագանչութիւններ ընկերութիւնով: Մեծերը առհասարակ, ամէնքն ալ, գործաւորէն մինչեւ հարուստ դասակարգը, ամէնքն ալ զոյգ զոյգ, թեւ թեւի, իրենց ծերբերով, սիրահարներով, իրենց ամուսիններով փոդոց թափած են: Տեսակ մը ամառնային ու անդիմակ բարեկենդան՝ առ ա՛ռ: Աս չաթթաս ամէն բան ներուած է: Արդէն ե՞րբ ներուած չէ որ Փոդոցներուն մէջտեղուանքը հաղարաւորներուն նայուածքին տակ իրար կը պագնեն, իրար կը գրկեն, կը սիսրակեն, իրար կը հրեն, իրարու վրայ կ'ինկնան, կը զոռան, կը քրքջան, կը վազեն, իրար կը հալածեն, իրարու կռնակ կը նետուին, փէշերին վեր կը նետեն, իրարու կամ իրենք իրենց կը ցատքռտեն կը պարեն: Գարեջուրի չիշեր, զաւաթներ օդին մէջ, ձեռքէ ձեռք կը պարին, լեցուելով պարպուելով: Այսերը կը կարմրին, աչքերը կը չղան, շրթունքները կը չոլիքոտին, ոտքերը կը դողդողեն, լեզուները կը կարկամին, ձայները կը բարձրանան, գլխարկները կը ծռին, ձեռքերը՝ երբեմն բոլորովին հասակներէ վեր կը բարձրանան՝ սպառնական, եւ իրենք ամէնքն ալ, բազմութենէն քշուած կը քալեն ու կը քալեն, կը դառնան, կը պտուտքին երաժշտութեան խաղերուն հետ, անգիտակից, ինքնավար, մեքենականօրէն: Հին, կապաշտական, վայրենի օրերու, տօներու, խրախճանքներու երեւոյթը կայ ամէն տեղ: Դիոնիզոսիւն մը, խենթութիւն մը, ծայրայեղութիւն մը թափ կու տայ ու կը սոզոսկի բազմութեան, ամբոխին, խուժանին ալիքներուն մէջէն, ամբողջ քաղաքին վրայ թեւածող:

Բայց ինչ որ ամէնէն աւելի տեսնելու արժանի, անդրպատմական, աննկարագրելի, կապաշտական, գիւթիչ ու գերաշքեղ են, իր allégorique charՆերը եւ իսկապէս նշանաւոր cortège-ներն են: Քէրմէսի ամբողջ տեւողութեանը միջոցին, մէյ մը սկիզբը, մէյ մըն ալ վերջը, երկու անգամ պիտի երեւայ թափօրը եւ յաղթական անցք մը պիտի ընէ գլխաւոր փոդոցներէն: Օրերով անազին պատրաստութիւններ տեսնուած են: Մեծ աշխատութիւններ թափուած են: Հանդէսներու փառքը, ու քաղաքին փառաւորումն է անիկա: Բոլոր մեծ ընկերակցութիւնները 10-15 հատի չափ իրենց յատուկ սայլերը ունին, զորս կրցածնուն չափ հմայիչօրէն, փառաւորապէս, ճոխ կերպով կը զարդարեն, նորութիւններով, անակնկալներով, գիւթանքներով կ'ողողեն: Եւ ամէն այդ ընկերութիւն, իր առաջ բերած արդիւնքին համեմատ կը վարձատրուի, տեսակ մը մրցում եւ apothéose ըլլալով այդ քօրթէժը՝ ամբողջ քէրմէսին, քաղաքին, բնակիչներուն ու ընկերակցութիւններուն համար:

(Շար.ը վաղը) ՋՕՆ ԹՈՒՄԱՆ

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ՇՈՒՐՋ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Տեղացին թէեւ թերուս, բայց նախանձախնդիր է կրթական գործին:

Ունի երկսեռ վարժարաններ, Լուսաւորչեան եւ Դպրեանեան անուն, ինչպէս նաեւ Աստանդեան մանկապարտէզ մը:

Վարժարանը ունի 9 ուսուցիչ, 7 ուսուցչուհի եւ 4 մանկապարտիզպան. Ուսի. 250 մանչ եւ 250 աղջիկ ուսանող, եւ 150 պզտիկներ որոնք մանկապարտէզ կը յաճախեն: Նախակրթարանաց ամսական ծախքն է 3500 ղրշ.: Մանկապարտէզի փոքրիկները կը վճարեն ամսական 5-10 ղրշ., ըստ կարողութեան, ոմանք ալ ձրիաբար կ'ընդունուին: Ամսական ծախքն է մօտաւորապէս 1200 ղրշ.:

Վարժարանին աւագուսուցիչն է Դասպար էֆ. Մինէլեան. փորձառու եւ կարող անձ մը, չա՛տ համակրելի: Դաստիարակն է Սարգիս էֆ. Գրիգորեան որ ժամանակին հեռուած է Արմաչի Դպրեվանքի ընթացքին: Յակոբ էֆ. Յովակիմեան թուաբանութեան ճիւղը ստանձնած է մասնաւորապէս: Շատեր կը վկայեն իր խրդճամիտ եւ արդիւնաւոր պաշտօնավարութեան:

Ազգկանց վարժարանին առաջին ուսուցչուհին է Օր. Թագուհի Դպրասասդգլեան, Նիկոմիդիացի աղջիկ մը եւ ընթացաւարտ Մէզդուրեան վարժարանի:

Ասքանազեան անուն յանձնախումբ մը, 25-26 տարուց յարատեւ աշխատութեան մը շնորհիւ, տակից վեց տարի առաջ հաստատած է մանկապարտէզը: Դասպար էֆ. Մինէլեանի անխոնջ ջանքերն այս տոմիս, անուրանալի երախտագիտութեամբ կը յիշատակուին վարժարանին նկատմամբ հետաքրքրուողներու կողմէ:

Մանկապարտէզի վարիչն է Օր. Մաքրուհի Յակոբեան, Օրթագիւղցի, որ իրեն օգնական ունի Օր. Նէվրիկ Յովակիմեան՝ Դասբիւղցի եւ Օր. Մարիամ Բէօմիւրճեան Նիկոմիդիացի:

Մանկապարտէզը բաւական յաջող վիճակ մը ունի շնորհիւ խնամատար հսկողութեանը խնամակալութեան մը, որուն ատենապետն է Յակոբ էֆ. Յովակիմեան եւ Մաքսուտ էֆ. Կրտաւճեան՝ ատենադպիր: Տեղացին կը փափաքի եւ մանաւանդ կը յուսայ յառաջիկային մէջ աւելի գոհացուցիչ դիրքի մը մէջ տեսնել երկսեռ նախակրթարաններուն եւ մանկապարտէզին վիճակը:

ԱՂԲԱՏԱԽՆԱՄ ՄԱՐՄԻՆԸ

Նիկոմիդիոյ մէջ 1900 Ապրիլ 1ին հաստատուած է Աղքատասէր Կանանց ընկերութիւն մը, որ կը բաղկանայ 400 կիներէ եւ օրիորդներէ: Իւրաքանչիւր անդամ ամսական կը վճարէ մէկ ղրշ. • բայց չատեր յանձն առած են երկու, երեք կամ չորս բաժին վճարել:

Այդ աղքատախնամ մարմնոյն գործունէութեան վրայ գաղափար մը տալու համար, տասնասիկ քանի մը կենսական հատուածները անոր կանոնագրութեան:

Իւրաքանչիւր անդամ ամիսը 40 փրդ. կը վճարէ. փափաքողներ կրնան աւելին վճարել:

Ունի երկու ատենապետ, երկու ատենադպիր, մէկ համարակալ, մէկ գանձապետ, մէկ հաշուակալ եւ վեց հաւաքիչ:

Անդամները կրնան վերընտրուիլ իբր անդամ միայն, բայց չեն կրնար գործադիր մարմնոյն միեւնոյն պաշտօնը վարել:

Թաղ. Խորհուրդը նախագահ մը կ'ընտրէ քահանաներէն, որ կը հաստատուի Առաջնորդէն:

Նախագահին պաշտօնավարութեան շրջանն է երկու տարի եւ վերընտրելի է:

Ամէն խնամք եւ հոգածութիւն կը վայելեն այն ընտանիքները, որոնց կարօտութեան կը վկայեն տաներէց քահանաները:

Աղքատախնամի անդամները պարտին այցելել եւ ստուգել նրպաստընկալ ընտանեաց կարօտ վիճակը:

Ամէն տարի Աղքատախնամը Թաղ. Խորհուրդին կը ներկայացնէ իր հաշիւը, որ քննուելէ վերջ, կ'ենթարկուի ժողովրդեան գնահատման:

Երբ անդամներուն թիւը տասի իջնէ, Աղքատախնամը գադարեալ կը նկատուի, եւ նոր ընտրութեան կը ձեռնարկուի:

Կանոնագիրը վաւերացեալ է Թաղ. Խորհրդէն եւ Գեր. Առաջնորդէն 1900 Նոյեմբեր 7ին:

Աղքատախնամի արդի նախագահն է Տ. Ոսկի քահանայ Պիպիեան: Հաւաքումներ տեղի կ'ունենան անդամներու տուներուն մէջ: Եթէ յաջողութիւն գտնեն եւ լարատեւեն, նպատակ ունին հիւանդանոց մըն ալ շինելու եւ այն ատեն պիտի ունենան նաեւ անշուշտ իրենց յատուկ դրատենակը:

Տարեկան 80—100 օսմ. լիրայի ծախք ունի Աղքատախնամ այս մարմինը, բայց կրցած է դրամ աւելցնել նորէն:

Տեղացի ամէն ազգի բժիշկներ ձրիաբար կը դարմանեն օգնութեան կարօտ հիւանդները, երբ իրենց յանձնարարուի Աղքատախնամէն: Այդ բարեսէր բժիշկներն են՝ Տոք. Գրիգոր Ճէրրահեան, Տոք. Վրդանէս Փափազեան, Տոք. Աղաման եւ Տոք. Կարապետ Աթանասեան էֆէնտիները:

Աղքատախնամի դեղագործներն են Պոլսոյ թեան եղբարք, որոնք % 15 զեղչ եւս ընդունած են:

Ուրախալի եւ գնահատելի երեւոյթ մըն է այս աղքատախնամ մարմնոյն գոյութիւնը Նիկոմիդիոյ իրական սեռին մէջ: Անշուշտ մեր Պոլսեցի օրիորդներն ու տիկիններն ալ պիտի գնահատեն ասանկ դատուտ մը անմշակ կարծուած կիներուն այս ձեռնարկը ու վերջապէս պիտի ուզեն իրագործել այն ամէն առաջարկները որոնք չատ անգամներ չեշտուած են պոլսահայ օրագրութեան մէջ:

ԼՍԱՐԱՆԸ

Բաւական տարիներ առաջ, 1875-1876ին հաստատուած է Նիկոմիդիոյ մէջ նաեւ լսարան մը, Հայուհեաց անունն կիրակի ցորեկները կիներ եւ օրիորդներ կը հաւաքուին նախակրթարանի ընդարձակ սրահին մէջ, կը կարդան նոյն առտուան Ճաշու դիրքն ու Աւետարանը, կը մեկնեն ու կը խօսիրդածեն: Յետոյ, այլեւայլ բարոյական նիւթերու վրայ կը խօսին եւ կ'երգեն ու կ'աղօթեն:

Այս լսարանական դրութիւնը մեծապէս ազդած է Նիկոմիդիայի ընկերական բարուց ու վարուց վրայ: Ընտանիքի մէջ չեն լսուիր երբեք անպատշաճ երգեր ու հայհոյանքներ, ճիշդ այդ լսարանական դրութեան զարգացումին շնորհիւ, որ զգալապէս մաքրած ու կոկած է նաեւ անոնց լեզուն:

Փափաքելի է, սակայն, տեսնել առելի եռանդ ու գործունէութիւն այս նպատակին մէջ. իր ներկայ կազմալուծեալ վիճակը գոհացուցիչ չէ:

Այցելուները, երբ փափաքին, կըրնան ներկայ գտնուիլ այս լսարանական հաւաքումներուն եւ խօսիլ իրենք ալ: Լսարանի ներքին կանոնագրին համաձայն այր մարդիկ չեն կրրնար մասնակցիլ այդ հաւաքումներուն. բայց այցելուները բացառութիւն կը կազմեն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԸՆԹԵՐՑԱՏՈՒՆ

Միակ ընթերցարան մը փորձած է հաստատել Դանիել էֆ. Պաղատսարեան, որ ուսումնասէր եւ գործունեայ երիտասարդ մըն է: Պոլսահայ ամէն թերթ եւ հանդէս կը գտնուին իր ընթերցատան մէջ, ինչպէս նաեւ Հանապարան եւ Արեւելեան Մամուլ: Բայց կը ցաւինք որ Պաղատսարեան էֆ. իր նախաձեռնարկին մէջ լիապէս չէ յաջողած կամ քաջալերուած:

Անփոյթ է եւ անհոգ ժողովուրդը անոր վիճակին նկատմամբ եւ լուրջ կերպով չի հետաքրքրուիր անով:

Վ. Գ. Ս.

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՅՐ ԵՒ ԿԻՆ ՈՃՐԱԳՈՐԾՆԵՐ

Հակառակ թէմինիզներու, որոնք այրերուն հաւասար ըլլալ կը ջանան, յետագիմութիւն մը ցոյց կու տան կիները ոճրագործութեան ալ մէջ. 1900 տարւոյ գերմանական վիճակագրական տարեգրքին կը տեսնուի որ 100 խարդախ այրերու փոխարէն 50 խարդախ կիներ դատապարտուած են, 100 սուտ երդում ընող այրերու փոխարէն 45 կիներ եղած են միայն, 100 այր զողերու դէմ 36 զող կիներ գտնուած են, մէկու մը մահացու հարուած մը տուող 100 այրերու հանդէպ 32 կիներ նոյն յանցանքով դատապարտուած են, նորէն 100 այր ոճրագործներու փոխարէն կիները տուած 23 հոգի միայն. աւանդի դէմ դեղծանող կիներու թիւը 20 եղած է, 100 այր դեղծանողներու հանդէպ. խարեբայութիւն իրագործող 19 կիներ եղած են իւրաքանչիւր 100 այրերու դէմ. տան խաղաղութիւնը վրդովող կիներուն թիւը այրերէն չատ աւելի պակաս եղած է, իւրաքանչիւր 100 այրի փոխարէն 12 կուսաքան կիներ միայն եղած են, մէկուն զարնելով մարմնական վնաս պատճառող իւրաքանչիւր 100 այրի դէմ կիներու թիւը եղած է 11, իսկ նոյն յանցանքը աւելի վատնդաւոր հետեւանքներով գործող կիներուն թիւը 7ի միայն կը հասնի, իւրաքանչիւր 100 այրի փոխարէն: Յանձնակութեան եւ մէկը բռնի ուժով ձնչելու յանցանքով դատապարտուած 100 այրերու փոխարէն, կիները միայն 2 ներկայացուցիչ ունին: Այս բոլոր թուանշաններէն ամէն ոք կը տեսնէ թէ բոլոր յանցանքներով դատապարտեալներու մէջ այրերը չատ աւելի բարձր թիւ մը կը ներկայացնեն քան թէ կիներու Իսկ կա՛յ միակ յանցանք մը, որով կիները աւելի են թուով, քան թէ այրերը: Գերմանիոյ պաշտօնական վիճակագրական տարեգիրքը կը հաղորդէ թէ կատաղութեան համար դատապարտուած իւրաքանչիւր 100 այրի փոխարէն 1900 տարւոյն մէջ եղած են 165 կիներ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԶԻԼԻԵԻԱՐԺԱՆԹԻՆԵԱՆ ՎԷՃԸ

ԷՏՈՒԵՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Լոնտոնի թերթերը կը ծանուցանեն թէ՝ նոյեմ. 26ին Էտուերտ թագաւորը իրաւարարութեամբ իր որոշումը տուեր է Զիլիի եւ Արժանթինի միջեւ գտնուող սահմանագլուխներուն ճշդման մասին, որոշում՝ որ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար մարքիզ Լանսդաունի միջոցաւ հաղորդուեր է վերոյիշեալ երկու պետութեանց ներկայացուցիչներուն։ Այդ որոշումը ո՛չ Զիլիի ո՛չ ալ Արժանթինի կողմէ պահանջուած սահմանագլուխները կը չնորհէ։ Վէճի տակ եղող մասը 94,000 քառ. քիլոմէթրի տարածութիւն մըն է, եւ սահմանագծումը՝ զոր որոշումը հաստատեց, շուրջ 54,000 քառ. քիլոմէթր հողի տարածութիւն մը կը թողու Զիլիի, իսկ շուրջ 40,000 քիլոմէթրի տարածութիւն մը Արժանթինեան հանրապետութեան կը կարծուի թէ այս որոշումը գոհացուցիչ պիտի նկատուի երկու երկիրներու կողմէն ալ։

ՀԱՐԱՒ. ԱՓՐԻԿԷ

ԶԷՄՊԼԷՅՆԻ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Լորտ Միլներ նոյեմ. 24ին մեկնեցաւ Եոհաննէսպուրկէ, երեք շաբաթի չափ շրջան մը ընելու համար Օրանժի դաղթավայրին մէջ։ Էշտիպրանդի մէջ, Հարաւ. Ափրիկէի վերին քոմիսէրը պիտի ընդունի Պաղուեցիներու թագաւորը՝ Լբրսթոտին. այս տեսակցութիւնը, ինչպէս կը յուսացուի վերջնապէս պիտի հերքէ այն զրոյցները, որոնց համեմատ որպէս թէ Պաղուեցիներ մէջ ըմբոստութիւն մը հաւանական ըլլայ։ Ատենէ մը ի վեր յայտնի մտահոգութիւն մը կը նշմարուէր ընիկներու վիճակին մէջ, զրոյց մը շրջած ըլլալով որ կառավարութիւնը մտադիր է զինաթափ ընելու Պաղուեցիները։ Կ'ըսուի թէ՝ ընիկներու պետերը խորհրդակցութիւն մը ունեցած են մէկտեղ եւ որոշած են միաբան գործունէութիւն մը ցոյց տալ՝ եթէ երբեք այդօրինակ միջոց մը ձեռք առնուէր։ Բայց սոյդ չէ բնաւ թէ կառավարութիւնը որոշած է Պաղուեցիները զինաթափ ընելու։

★ *Կուտ Հոբ յածանաւը, որով կը ճամբորդեն տէր եւ տիկին Զէմպրլէյն դէպ ի Հարաւ Ափրիկէ, դեկտեմբերի պիտի հասնի Բոռ Սաիտ և հետեւեալ օրը Սուէզ, ուր երբ յածանաւը ածուխ ամբարէ, Զէմպրլէյն ալ Դահրէթ երթայ հաւանաբար։ Կուտ Հոբ դեկտ. 6ին պիտի մեկնի Սուէզէն եւ չորս օր ետքը պիտի հասնի Ատէն։ Դեկտ. 14ին՝ Մոմպասա պիտի հասնի ուր Պ. Զէմպրլէյն ցամաք պիտի ելնէ, իսկ Կուտ Հոբ Զանզիպար պիտի մեկնի, ածուխ առնելու համար Նորէնն։ Դաղթային նախարարը Զանզիպար պիտի երթայ ուրիշ չոգենաւով մը եւ պիտի մտնէ Կուտ Հոբ, որ պիտի մեկնի այս տեղէն դեկտ. 17ին, դէպ ի Տիւրպան երթալու համար, ուր պիտի հասնի դեկտ. 21ին։ Հոս կանգ պիտի առնէ ծովային ճամբորդութիւնը եւ Զէմպրլէյն, մէկ քանի օր Նաթալ անցընելէ ետքը, Հարաւ. Ափրիկէի միւս մասերը պիտի այցելէ։*

ՄԱՐՈՔԻ ԲԱՆԱԿԸ

Թայմսի թղթակիցը հետեւեալ չահեկան տեղեկութիւնները կը հաղորդէ մարոքեան բանակին վրայ, որ այս պահուս Ֆասի եւ Մէքինէզի միջեւ հաստատուած է։ Էմիրը ինքը անձամբ գլուխը անցած է այդ բանակին, վարելու համար զայն՝ Ֆասի եւ Մէքինէզի արեւմտեան կողմը երեւան ելած Պերպէրներուն դէմ, որոնք ատենէ մը ի վեր անկարգութիւններ եւ աւարառութիւններ կը գործէին։ Հետեւակ զինուորներու գունդը՝ որ զինուորական մարզանքներու վարժուած է, կանոնաւոր գունդ մըն է՝ որ իր գոյութիւնը կը պարտի քահանայ Էրրի Մէքլինի անգլիացին անխոնջ կորովին։ Այս գունդը՝ կը բաղկանայ մարոքեան ամբողջ հետեւակներու մէջէն ընտրուած զինուորներէ, որոնք ամէնէն մարզուածներն են մարոքեան բանակին։ Հետեւակ զինուորներն ընդհանրապէս ամէնէն անուանի ցեղերու մէջէն կը հաւաքուին, զինուորագրութեան միջոցաւ, թէպէտեւ այդ ցեղերէն մէկ քանիները աւելի հեծելազօրք կը հայթայթեն։ Բոլոր ցեղերն ալ պարտաւոր են մարդիկ եւ ձիեր հայթայթելու Էմիրին, այն պարագային ուր այս վերջինը պէտք ունենայ արշաւախումբ մը կազմակերպելու։ Թնդանօթաձիգներու գունդը, որուն հրամանատարներն են ֆրանսացի սպաներ, թեթեւ թնդանօթներ ունի, ինչպէս նաեւ մէկ քանի մաքսիմ եւ «բոմ բոմ» թնդանօթներ։ Բանակը, որ մինչեւ նոյ. 25 Ֆասի պարիսպներուն տակը հաստատուած էր, այս բոլոր տարբեր զէնքերն ալ ունի իր մէջ։

ՄԻՋՈՎԿԻՍԱՆԵԱՆ ՉՐԱՆՑՔԸ

ՈՒԱՇԻՆԿՏՈՆԻ ԴԱՀԼԻՃԻՆ ՄԷՋ

Ուաշինկտընէն կը հեռագրեն նոյեմ. 25 թուով թէ՝ Բանամայի Ջրանցքին խնդիրը նկատողութեան առնուած է նոյն օրը դումարուած դահլիճին Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյի տեղեկագրէն կ'երեւայ թէ քոլոմպիական կառավարութիւնը այն տեսակ գիրք մը բռնած է որ տարակուսիլ կուտայ թէ ան պատրաստ ըլլայ ընդունելու Ջրանցքին չինութիւնը։ Բանակցութիւնները դադրած են։ Պ. Հէյ, ինչպէս կը կարծուի, տեղեկացուցած է նախարարները թէ քոլոմպիական կառավարութիւնը մէկդի ձգած ըլլայ՝ Ջրանցքին իրաւանց մասին Միացեալ Նահանգներու կողմէ եղած առաջարկութիւնները։ Արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ կարծուածին համեմատ, կրնայ ըլլալ որ քոլոմպիական կառավարութիւնը չեղեալ յայտարարէ Բանամայի ընկերութեան արտօնութեան երկարաձգումը, երկարաձգում՝ որ 1904—1910 կը տեւէ, ինչ որ թոյլ պիտի տայ քոլոմպիական կառավարութեան 1904ին արդէն տրուցած ըլլալու խնդրոյ առարկայ եղող սեփականութիւններուն, զորս պիտի կրնար աւելի ետքը՝ աւելի բարձր գին տուողին ծախելու։

ԶԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՇԱՆԿԱՅԻ ՊԱՐՊՈՒՄԸ

ԲՐԻԶԻՆԻ ՄԻԱՋԱԳԻՊԸ

Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Գերկոս Բրէնպորն, Լոնտոնի երեւելի փոխանակում ժողովի նոյեմ. 25ի նիստին մէջ Շանկայի պարպումին մասին հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրած է. — «Վերջերս պետութեանց միջեւ փոխանակուած բանակցութիւններէ ետքը, միջազգային զօրագունդերը եւ պիտի քաշուին Շանկայէն, կարելի եղածին չափ շուտ։ Մեկնումի որոշ թուականը անհրաժեշտօրէն կախեալ է այն թուականէն ուր զանազան զօրաբաժինները ծովային փոխադրութեան միջոցները ունենան»

★ *Բէքինի մէջ վերջերս պատահած միջադէպին վրայ, դեսպանատանց հրամանատարները դումարում մը ունեցան նոյն քաղաքին մէջ, եւ որոշեցին ծառայութեան մէջ չգրանուող զինուորներուն արգիլել հրազատ ոչ մէկ բանով աննշան տեղ մը կը բռնէր։*

Երեկոյթներուն բոլոր տիկինները եւ օրիորդները, որոնց արդէն իսկ անթերի զեղեցկութիւնը անգամ մըն ալ կը շեշուէր անսպիտ արդուզարդերու մէջ, եւ որոնք կարծես կը մրցէին իրարու հետ, ներդաշնակ կազմն ու անդիմադրելի հմայքը ցուցադրելով իրենց տեքօլթ մարմնին, կուգային կը հաւաքուէին Օր. Զապէլին չուրջը, հիացած ա՛նքան անոր չնորհներուն վրայ՝ ո՛րքան հետաքրքրուած օտարուհիի մը ներկայութենէն։

Եւ արդարեւ, Օր. Զապէլ զինքը շրջապատող խումբին մէջ ո՛րքան այքառոյ զանազանութիւն մը ունէր։ Այդ բոլոր աւելի կամ նուազ խարտիշուհիներուն կամ աւելի կամ նուազ թխուհիներուն մէջ, ինքն էր միակ եւ տիպար թխուհին։

Եփենոսի պէս սեւ իր առատ մազերը, սեւ մոգիչ աչուքները՝ որոնց խորը անուշ նայուածք մը կար եւ նրբակերտ սեւ յօնքերը կատարեալ պրիսն մը կը դարձնէին զինքը։

Ցեղոյ իր հոյակապ հասակը, լեցուն ու համաչափ կազմուորմամբ մը, նախանձը կը շարժէր իր շուրջի Բարիզուհիներուն, եւ ըղձանքը՝ երիտասարդներուն։

Քասիմի պայմանագրական եւ անխուսափելի տիպարներէն մէկն՝ նըմանցուցած պիտի ըլլայինք արդեօք, երբ ըսենք թէ այս լիակատար գեղեցկութեան հետ, Օր. Զապէլ ունէր նաեւ բարեհամբոյր ընաւորութիւն մը, ազնիւ, համակրելի ոգի մը եւ վերջապէս այն բոլոր յատկութիւններն ու չնորհները զորս ամէն կերպով անսպիտ աղջիկ մը պիտի ունենար իր վրայ։

Բնական էր որ այս հանգամանքներուն մէջ, Օր. Զէլիքեան մտածման առարկան դառնար Բարիզցի շատ մը զէնքեր կրելը, որ մինչեւ հիմա արտօնուած էր եւրոպական զինուորներու համար։ Իտալական հրամանատարը, որ ներկայ գտնուած էր գունդարման, աստիճանի զինուորներուն իրաւունք տուաւ։

ՇԱՀԱԳՐԳՌԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մարգահատարի միջազգային էնսթիթիւին առաջարկութեամբ, երկու նշանաւոր վիճակագիրներ՝ Պ. Պ. Էվասոր եւ Պոտիէօ հսկայ վիճակագրութիւն մը պատրաստած են որ ի մօտոյ հրապարակ պիտի ելլէ։ Այդ վիճակագրութիւնը կը բովանդակէ աշխարհիս ընդհանուր բնակչութեան թիւը։ Թերթ մը այդ վիճակագրութեան Եւրոպայի մասը հրատարակած է, որմէ կ'երեւայ թէ՝ 1900 տարւոյ վերջին, Եւրոպայի ընդհանուր բնակչութեան թիւը 401 միլիոնը կ'անցնի, որ 229 միլիոնի յաւելում մը կը նշանակէ։ Տասնիններորդ դարու մէջ, բովանդակ աշխարհիս բնակչութիւնը կրկնապատկուած է։ Այսինքն՝ 1800 ին 750 միլիոն եղած, իսկ 1900ին՝ 1550 միլիոն եւ աւելի ալ եղած է։ Եւրոպայի մէջ այն երկիրը ուր բնակչութիւնը ամէնէն աւելի բազմացած է, Անգլիան է։ 1800ին Անգլիոյ մէջ, Իրլանտան ալ մէկտեղ հաշուելով, 13 միլիոն սաչափ ընդ. եղած է, իսկ այսօր 41 միլիոն սաչափի կը հասնի։ Այս գումարին մէջ չեն առ առաւելն 10 միլիոնի չափ անգլիացի եւ իրլանդացի գաղթականները։ Անգլիայէն եւրոպ՝ կու գայ Դերմանիան։ Եթէ 1814ին, 1866ին եւ 1871ին Դերմանիոյ տրցացած հողերուն պարունակած 6 միլիոն բնակիչներն ալ մէկտեղ հաշուենք, պիտի ունենանք 1800ին կրկինը։ Այս երկրին մէջ 1800ին 27 միլիոն բնակիչ կար, իսկ 1900ի վերջին՝ 56 միլիոն սաչափի հասած է։ Դերմանիա եւս բազմաթիւ գաղթականներ ունեցած է։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ *Քարաքասէն (Վէնէզուէլա) կը հեռագրեն թէ՝ նախագահ Քասթրոյ տեսակցութեան մը մէջ յայտարարած է թէ՝ Վիլիթորիայի պատերազմը մահացու հարուածը տուաւ ըմբոստութեան։ Ինք համոզուած է որ դեկտ. 1ին պիտի կրնայ պաշտօնապէս հրաչակել խաղաղութիւնը։ Խաղաղութեան յայտարարութենէն ետքը, կառավարութիւնը պիտի կատարէ իր պարտաւորութիւնները, պիտի բարելաւէ իր վարկը եւ ամէն ջանք ի գործ պիտի դնէ որ օտար դրամագլուխները հաստատուին երկրին մէջ։*

★ *Մարքիզ Սալիսբրի, ընկերակցութեամբ իր աղջկան, նոյեմ. 25ին Լոնտոն հասեր է։ Անգլիոյ նախկին նախարարապետին առողջութիւնը չատ լաւ վիճակի մը մէջ է, եւ կ'երեւայ թէ Բոթ տ'Ազիւոր մէջ անցուցած ատենը օգտակար եղած է իրեն։*

★ *Անգլիական խորհրդարանին ներկայ արտասովոր նստաշրջանը չպիտի կրնայ վերջանալ այս տարւոյս մէջ։ Այս պարագային, խորհրդարանը տասնհինգ օրի չափ արձակուրդ պիտի ունենայ ծնունդի տօնին առթիւ եւ յունվարին է որ պիտի վերսկսի իր ներկայ նստաշրջանը, մինչեւ մարտ. անկից ետքը պիտի սկսի իր սովորական նստաշրջանին։ Մօտերս պաշտօնական յայտարարութեան մը կը սպասուի այս մասին։*

★ *Զօրավար Պոթայի առողջական վիճակը լաւ է, իսկ տիկին Պոթա կատարելապէս տպաւինած է։*

★ *Ասկից առաջ գրած էինք թէ Բարիզի մէջ դրամատէրներէ բաղկացեալ մասնախումբ մը կազմուած է, որ պիտի ձեռնարկէ Պարսկաստանի մէջ երկաթուղիի մը շինութեան եւ թէ այս նպատակաւ երկրաչափներ զրկած է Պարսկաստան։ Արդ, Բարիզի պարսկական դեսպան Նաղարաղա, նամակ մը զրկելով Մարհենի, կը հերքէ Թայմզի տուած վերոյիշեալ լուրը։*

★ *Պանկոքէն կը հեռագրենն նոյեմ. 25 թուով թէ՝ սիամական զօրագունդերը ամբողջովին ցրուած են Սիամի հիւսիսային կողմը երեւան ելած ըմբոստները։ Հանդարտութիւնը տակաւ առ տակաւ կը վերահաստատուի։*

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Դոնեայի կուսակալ անուանուեցաւ՝ Սելանիկի նախորդ կուսակալ Թէվֆիզ պէյ։ Լոնտոնի Օսմ. դեսպանատան Ա. քարտուղար՝ Վիէնայի Օսմ. դեսպանատան Ա. քարտուղար Բէշիտ պէյ, որուն յաջորդեց Լոնտոնի Օսմ. դեսպանատան Ա. քարտուղար Ֆասրէտտին պէյ։ Տիարպէքիրի նախնական դատարանի նախագահ՝ Վանի նախնական դատարանի նախագահ Թէվֆիզ էֆ.։ Պրուսայի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական՝ Սուրիոյ նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի նախկին օգնական Համտի էֆ.։ Տէտէագաճի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական՝ Իրաւարանական վարժարանի շրջանաւարտներէն Մուսթաֆա Պէհէթ պէյ։ Կինճ գաւառակի նախնական դատարանի Պատժ. ճիւղին նախագահ՝ Սղերդի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական Հասան Զիհնի էֆ., որուն յաջորդեց Սինոպի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի նախկին օգնական Մահմուտ Նէտիմ էֆ.։ Հոտէյտա գաւառակի Առեւտրական դատարանին նախագահ՝ Մէրսինի Առեւտրական դատարանի նախկին նախագահ Ալի Ռիզա էֆ.։ Բուսէրիի նահանգներուն նկատմամբ ի գիր առնուած կանոնագրութեան ի գործ դրուելուն հսկելու պաշտօնը ունեցող քննիչին օգնական անուանուեցաւ զինուորական քննիչ յանձնաժողովոյ անդամ եւ Եէմէնի նախորդ կուսակալ Հիւսէյին Հիլմի փաշա։ Իսկ նահանգներէն ըլլուելիք զեկուցմանց պատասխանելու պաշտօնով Բ. Դրան մէջ կալմուելիք յանձնաժողովին նախագահ անուանուեցաւ Դոնեայի նախորդ կուսակալ Ֆէրիտ փաշա։

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Ուլայի աստիճան տրուեցաւ՝ ծովային նախարարութեան հաշուակալութեան ղիւանին տնօրէն Խալիտ պէյի եւ Կայս. դիւանի տնօրէն Սալիհ Զէքի պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ Նաւանգիստի Վերատեսչութեան Նաւավարներու ճիւղին դիւանապետ Մաղհար պէյի եւ նոյն վերատեսչութեան հաշուակալութեան դիւանին տնօրէն Ռիֆաթ էֆ.։ Ուլայի Բ. աստիճան՝ ոչ-իսլամ եւ օտար վարժարաններու քննիչ Բագրտ պէյի եւ զինուորական կազմակերպութեանց նախարարութեան հաշուակալ Բէյրիտ, Թղթակցութեանց տնօրէն Ակեան եւ պաշտօնաթուղթերու տնօրէն Ռիւշտի պէյերու։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Ա. կարգի Մէճիտիէ տրուեցաւ՝ Իզմիրի քարափի ընկերութեան ընդհ. տնօրէն Պ. Կիֆրէի։ Բ. Մէճիտիէ՝ Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարքարանի կալուածներու տնօրէն Արշիմանդրիտ Տ. Էֆթիմոսի։ Կայս. Բժշկ. վարժարանի ուսուցիչ Տքդ. Ալի Ռիւշտի պէյի եւ Դ. Մէճիտիէ՝ նոյն վարժարանի ուսուցիչ Ռիֆաթ Հիւսամէտտին պէյի։

ՇԲԱԴՐԱՄ. —Իսթիպզի ոստի շրջադրամ տրուեցաւ Կայս. Բժշկ. վարժարանի տնօրէն Մէհմէտ Զէքի փաշայի։ Լիւգաթի արծաթ շքադրամ՝ Լիտրէնէի նահանգին կայս. կալուածոց տնօրէն Դէորդ էֆ.ի, Ատանայի նահանգին նախնական դատարանին անդամ Թէրզեան Ցարութիւն էֆ.ի, Գաթասի գաւառին հանքային երկրաչափ Օնիկ էֆ.ի։

ՐԱՄԱԶԱՆ. — Այսօր Բամազանի առաջին օրն է։ Այդ առթիւ երէկ իրիկուն լուսազարդուած էին մայրաքաղաքիս բոլոր մզկիթներն ու մինարէները։

** * * Բամազանի առթիւ այսօր բոլոր նախարարները, վեզիրները եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարները կայս. Պալատ երթալով շնորհաւորութիւն կը յայտնեն։*

ԴՈՆԻԱՑԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.—Ինչպէս կը տեսնուի այսօրուան պաշտօնականներէն Դոնիայի կուսակալ անուանուած է Սելանիկի նախորդ կուսակալ Թէվֆիզ պէյ։ Դոնեայի նախորդ կուսակալը երէկ ժամը 6ուկէսին մասնաւոր կառախումբով մը Հայտար Փաշա հասնելով, քարափէն, Պ. Հիլմիէնի չոգենաւը նստաւ եւ ելաւ Պէշիկթաշ, ուսկից ուղղակի գնաց Կայս. Պալատ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ՀԱՍՈՑԹՆԵՐԸ. — Անատոլուի երկաթուղեաց Հայտար-Փաշա—Իզմիտ եւ Իզմիտ-Էսկիշիրիւ գիծերուն՝ առ տարւոյ սկիզբէն մինչեւ հիմայ եղած հասոյթներէն այնպէս կ'երեւայ թէ այս տարի ապահովութեան դրամ չպիտի տրուի Կայս Կառավարութեան կողմէ։

ԼՎՈՒԱՅԻ պաշտօնատան մէջ թէրքողի ջուր պիտի բերուի։ Այդ առթիւ հարկ եղած ծախքերը ընել հրամայուեցաւ։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ բանտին հիւանդանոցը պիտի նորոգուի։

ՍԱՌՈՂԱՊԱՀԱԿԱՆ գործոց պաշտօնեաներէն Դոնմթանթին փաշա Մաքրիտի 3000 ղրուշ ամսականով հանդստեան կոչուեցաւ։

ՖԷՍԻ ԴՈՐԾԱՐԱՆ.—Վիեննական թերթեր կը գրեն թէ Հունգարիոյ Հօրացիովիչ քաղաքին մէջ ֆէսի նոր գործարան մը պիտի հաստատուի։

ԴՈՂԸ.—Զօնկուլտաքի Նաւահանգիստին մէջ խարսխած Մախսուսլի «Մէքքէ» չոգենաւին թղթատարական պայուսակէն 140 ոսկի եւ 500 մէճիտիէ գողցուած եւ յետոյ այդ դրամներուն՝ Զօնկուլտաքի Քրիստոնեաներու թաղին մէջ գտնուած ըլլալը գրեցինք։ Գողերուն ձերբակալման համար պէտք եղած հրամանները հեռագրաւ տրուած ըլլալով, Խալիլ անուն անձի մը յանցաւոր ըլլալը իմացուեցաւ։ Խալիլ երբ երէկ Պրուսայէն մայրաքաղաքս հասնող չոգենաւէն քարափ կ'ելլէր, ձերբակալուեցաւ։

ՓԱՅՏ ԵՒ ԱԾՈՒԽ. — Այսօրուան Թուրք թերթերը նորէն երկար բարակ տեղեկութիւններ հրատարակած են ձմեռուան համար մայրաքաղաքս բերուած փայտի եւ ածուխի քանակութեանց վրայ։ Ապսահ կ'ըսէ թէ ներկայ տարւոյ միջոցին մայրաքաղաքս հասած է 1317 տարուանէն 4, 265,545 օխա աւելի ածուխ և միւս կողմէ քանի որ օդերը չատ դէշ չեն երթար, մերձակից անտառներէն կը բերուի չարունակ։ Այս պատճառաւ է որ վառելանիւթերու գինը հիմայ արտակարգ բարձրացուցիչներ կրած չէ։

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ երկրորդ թարգման Բաղրպ փաշա որ երկու օրէ ի վեր տկար էր, ապաքինած ըլլալով երէկ Կայս. Պալատ գնաց եւ արժանացաւ. Կայս. Մեծարանքներու։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարար Հասան Հիւսնի փաշա տակաւին չէ ապաքինած։ Վեհ. Սուլթանը երէկ իր քարտուղարներէն մէկը զրկելով անոր որպիսութիւնը հարցուց։

ՊԵՏԱԿԱՆ խորհրդոյ նախագահ Սայիտ փաշա տկար է դեռ։ Ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվ եւ ամերիկեան դեսպան Պ. Լէյմէն երէկ անոր բնակարանը երթալով ինչպէս ըլլալը հարցուցին։

**** Սթօքհոլմի օսմ. դեսպան Շէրիֆ փաշա քանի մը օրէն մայրաքաղաքս կը հասնի։ Շէրիֆ փաշա պիտի հսկէ իր հօրը՝ Պետական Խորհրդոյ նախագահ Սայիտ փաշայի հիւանդութեան վրայ։*

ԱՆԳԼԻՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ծննդեան տարեդարձը ըլլալով այսօր կայս. պահականաւը դրօշազարդուած է եւ կէս օրին թնդանօթի հարուածներ պիտի արձակէ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ.—Սապահ հետեւեալը կ'արտատպէ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէէն. — Պուլկար չարագործ աւազակներ Բազրքի շրջականները աւազակութիւն ըրած ատենին Օսմ. զօրաց կողմէ յայթահարուած էին։ Այդ աւազակները հիմայ ալ սկսեր են աւազակութիւններ ընել Պուլկարիոյ սահմանագլուխին վրայ գտնուած կարգ մը Պուլկար գիւղերու մէջ։ Ի մէջ այլոց այդ չարագործները վերջին անգամ 1000 ոսկի ուղեր են Պուլկար գիւղի մը մէկ հարուստ բնակիչէն եւ այս վերջնոյն մերժումին վրայ սպաններ են անոր երկու մանչ զաւակները, կինը եւ աղջիկը։

**** Սապահ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէէն առնելով կը գրէ. Պուլկար աւազակապետ Եանքով որ Ցունաստան ապաստանած էր, վտարուած է այդ երկրէն։*

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Առեւտրական Սենեակը՝ Առեւտրական եւ Հանրօգուտ Շինութեանց Նախարարութեան գիր մը ներկայացուց որուն մէջ կ'առաջարկէ մաքսատուններու կողմէ տրուած թէղքերէներու եղանակը փոխել, այսինքն թէ՝ առեւտրական ապրանքներու ամէն անգամ մաքսատուներէ անցնելուն, անոնց տէրերուն մէյ մէկ ստացագիր տալ։ Այսպէսով վաճառականներուն դիւրութիւն մը ընծայուած կ'ըլլայ եւ պաշտօնական գործողութիւններն ալ աւելի կանոնաւորութեամբ կը կատարուին։ Առեւտրական Սենեակը իր այս գրին մէջ կը խնդրէ որ կանոնդրուի որ Օսմ. նաւահանգիստ մը հանուած ապրանքներուն համար ցուցուած թէղքերէին փոխարէն մաքսատան պաշտօնեաները ստացագիր մը տան։ Այս կերպով, վաճառականը իր ապրանքներուն յաճախորդ մը չգտնէ, պիտի կրնայ զանոնք անմիջապէս զրկել այնպիսի տեղ մը, ուր իր ապրանքները կրնան ծախուիլ։ Եթէ այս առաջարկը գործադրուի, կ'ըսէ Առեւտրական Սենեկի թերթը, առեւտրական ապրանքները պիտի կրնան դիւրութեամբ ու արագութեամբ մէկ նաւահանգիստէն ուրիշ մը փոխադրուիլ եւ վաճառականը չպիտի ստիպուի ապրանքները ժան գնով ծախել։ Ինչպէս յայտնի է, հիմա, ապրանք մը նաւահանգիստ հանուած ատեն, մաքսատուրք առնուելով, ապրանքին տեսակը, քանակը եւ առնուած մաքսատուրքին օրչափ ըլլալը հաստատող թէղքերէ մը կը տրուի մաքսատան պաշտօնեաներուն կողմէ։ Ապրանքին հասած տեղւոյն մաքսատան պաշտօնեան այս թէղքերէն կ'առնէ եւ ապրանքին տիրոջ քով մաքսատուրքը վճարած ըլլալուն մասին ուեւ ապացոյց չի մնար։ Եթէ ամբողջ ապրանքը նոյն նաւահանգստին մէջ ծախուի, ապրանքին տէրը դժուարութիւն չի կրեր։ իսկ եթէ մասամբ միայն ծախուի, այն ատեն տէրը մնացած մասը ուրիշ տեղ մը զրկելու ձեռնարկած ատեն, մաքսատուրքը վճարած ըլլալուն մասին քովը թուղթ մը չունենալով, դժուարութիւն կը

ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Գ. ՄԱՍ

Գ.

ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ցաճախ ալ Զէլիքեանները իր ընակարանը կը հրաւիրէր, ուր երեկոյթներ կու տար, երեկոյթներ՝ որոնց ներկայ կը գտնուէր Բարիզի հայ-լայֆը։ Կոմսեր ու կոմսուհիներ, ինչպէս նաեւ մարքիզներ՝ իրենց մարքիզուհիներով, չքեղ արդուզարդերու մէջ կը փութային հոն։

Եւ այդ համակ եւրոպական միջավայրներուն մէջ, միջավայրներ՝ որոնք այնքան հրապուրիչ ու ճոխ էին իրենց ամբողջութեամբը, Օր. Զապէլ ինքն ալ իր կարգին տարօրինակ յարում մը ցոյց կուտար Սթէֆանի նկատմամբ. իրեն համար ամէնէն հաճելի ժամերն էին այն ժամերը, զորս անոր հետ կ'անցնէր, խօսակցելով կամ շրջագայելով։ Գրաւուած էր անոր խորունկ կապոյտ աչուքներովը եւ անոր մութ ոսկեգոյն մազերովը՝ որոնք արուեստագիտօրէն անոր սիրուն գլուխը կը զարդարէին եւ չատ ճեւաւոր ու սրածայր մորուքով մը կը վերջացնէին անոր ծնօտը։

Իսկ բանի վրայ կը խօսէին իրարու հետ։ Բարիզցի երիտասարդին համար դիւրին էր հազար ու մէկ աւսակ բաներու վրայ խօսիլ, իր միջավայրին պարգեւած անհամար ու բազմազան նիւթերու վրայ ճառել, գրական, գեղարուեստական, կնոջական, եւ իր կարգին։ Բայց հայ աղջկան մը համար չատ դժուար էր այդ բանը։ Այն ատեն հայ գրականութիւնը չկայի պէս բան մըն էր, ֆէմինիզմը իր անորոշ սաղմին մէջն էր եւ այն ատենի հայ աղջիկները հիմակուան «Զապէլ»ներուն եւ «Մարի»ներուն պէս չատախօսութեան նիւթեր չունէին իրենց լեզուներուն վրան կամ... զրիչներուն ծայրը։

Այս պատճառաւ Զապէլ ընդհանրապէս մտիկ կ'ընէր Սթէֆանի քան կը խօսէր, տեղեկութիւն կ'առնէր Բարիզի կեանքին վրայ, ֆրանսական այն ատենի գրականութեան եւ կամ գեղարուեստին վրայ։

Իսկ ինքը, Սթէֆանի փափաքին համեմատ, սկսաւ հայերէն սորվեցնել անոր, ընականաբար դրաբար քերականութեան վրայէն, զոր չատ մը տեսակէտներով ֆրանսական քերականութեան այնքան մօտիկ կը զրնէին։

(Շարունակելի) ՇԵՐԱՄ

կրէ եւ մաքսատան պաշտօնեաները միեւնոյն ապրանքին համար դարձեալ մաքսատուրք կը պահանջեն։ Ա՛ւ ասոր առաջքը առնելու համար է որ Առեւտրական Սենեակը վերոյիշեալ միջոցը խորհեր է։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ. — Շատ պզտիկ տարիքէն մանչ մը եւ աղջիկ մը իրարու հետ նշանելէն յառաջ եկող վնասները նկատի առնելով Սպարապետութեան կողմէ ասկից առաջ հրահանգ տրուած էր որ այդ սովորութիւնը վերցուի մէջտեղէն։ Այս անգամ Պետական Խորհուրդն ալ այդ կարեւոր խնդրով զբաղելով որոշեց որ, այսուհետեւ չափահասութեան տարիքը մտնող երիտասարդ մը ու աղջիկ մը պէտք է ամուսնացնել իրարու հետ, եթէ առաջուց նշանած են, բայց այրի ու չնշանուած անհատները պէտք է ամուսնացնել անմիջապէս որ կը փափաքին, առանց զանոնք նշանելու այլեւս։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ ՀՐՃԱՆԱՒԱՐԱ բժիշկները ըստ օրինի ստիպուած են հինգ տարի իբր Թաղապետական բժիշկ ծառայել գաւառներուն մէջ եւ այս մասին երաշխաւոր ալ կ՚առնուի իրենցմէ։ Սակայն այդ երաշխաւորներն, երբեմն իրենց երաշխաւորեալին ուսմունքի չրջանին ատեն կը հրաժարին իրենց այդ երաշխաւորի հանգամանքէն ու բժիշկները կը վնասեն, բնականաբար։—Այս իմաստով տեղեկագիր մը տրուեցաւ զինուորական բժշկական վարժարանաց ընդհ. վերատեսչութեան եւ խնդրուեցաւ որ հրահանգ տրուի, ատանկ պարագայի մը մէջ ինչպէս վարուելու մասին։

ՔԱՌՈՐԴ.— Օսմ. Պանքային մէջ պահուած 5000 ոսկիի հին հինգնոցները քառորդ մէջիտիէի պիտի վերածուին։

ՑԵՏՆԵԱԼ ՏՈՒՐԲԵՐԸ. կէս հնչուն դրամով եւ կէս ալ քաղաքային հանգստեան թոշակի քուբոններով վճարելու նկատմամբ ժողովուրդին տրուած զիւրութենէն պիտի օգտուին նաեւ զինուորական հանգստեան թոշակ ստացողները։ Այսինքն, այս վերջիններն ալ պիտի կրնան յետնեալ տուրքերը վճարել կէսը դրամով կէսը քուբոնով։

ՇԱՀԶԱՏԷ ՊԱՇԸԻ թատրոնին մէջ, ամէն տարուան պէս, այս տարի ալ, Բամազանի առթիւ թատերական ներկայացումներ տալ արտօնուեցաւ։

ՈՐՈՇՈՒՄ ՄԸ.— Սոֆիայի վէչերնա Բոզ լրագիրը կ՚ըսէ թէ, որոշուած է որ, Ցիլիպէի քիւրին մէջ տրուելիք երեկոյթներուն ու պարահանդէսներուն ո՛չ մէկ Ցոյն մասնակցի։

ԱՐԿԱԾ.— Պէպէքի Ցունաց եկեղեցիին ժամկոչը, Թանաչ, առջի օր եկեղեցիին պարտէզին մէջ, թուզի ծառի մը վրայ կ՚ելլէ տերեւները թոթուելու համար, բայց արկածով մը վար կ՚իյնայ ու կը վիրաւորուի բաւական ծանր կերպով։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ բարենորոգմանց յանձնաժողովին կողմէ զեկուցուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան, որպէս զի Թուրքիայէն օտար երկիրներ զրրկուած եւ յետոյ դարձեալ Թուրքիա վերադարձուած ծրարներուն համար մաքսատուրք չառնուի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվ ընկերակցութեամբ դեսպանատան խորհրդական Պ. Զէրպաչէվի որ Աթէնքի ռուսական դեսպան անուանուեցաւ, չորեքշաբթի օրը Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։ Պ. Զէրպաչէվ մօտ օրէն մայրաքաղաքէս մեկնելուն պատճառաւ հրաժեշտ առաւ արտաքին գործոց նախարարէն։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԸ Ա. կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհեց Պ. Զէրպաչէվի։

ՄԱՆՏԱԲՈՍԹԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒՄԸ.— Թղթատարական վերատեսչութեան կողմէ հրահանգ տրուեցաւ նամակատան բոլոր մասնաճիւղերուն որպէսզի ներկայացած մանտաբոսթի մը վճարուն անմիջապէս։ Եթէ նամակատան մէջ պէտք եղածին չափ դրամ չգտնուի կրնան մերձակայ մասնաճիւղերէն առնել, եւ եթէ հոն ալ կարելի չըլլայ գտնել, կրնան դիմել չիտակ Պոլսոյ կեդրոնական նամակատունը։

ԷՏԻՐՆԷԻ Իտատիէ վարժարանին մէջ երկրագործական դասընթացք մը ալ հաստատուած է։

ՕՏԱՐ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ թուղթերու վաճառումը արգիլուեցաւ նաեւ Սելանիկի մէջ։

ԲԵՐԱՑԻ ՍԻՐԲԸ. —Այս իրիկուն ժամը եւրոպ. 9ին արտաքոյ կարգի ներկայացում մը պիտի տրուի, ճոխ յայտագրով, Ռամազանի առաջին օրը ըլլալուն առթիւ։ Հանդէսը պիտի աւարտի զուարճալի pantomime-féerieով մը։ Զորեքշաբթի իրիկուն 11րդ զիւանագիտական ներկայացում։

ԱՌԻԹ ՄԸ. — Զմեռնային հագուստներ պատրաստել տալու եղանակն է։ Լաւագոյն դերձակ մը զոր կարելի է յանձնարարել Պ. Էլիատէսն է, որ Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դիմաց թիւ 46, իր անգլիական վաճառատան մէջ պատրաստ է ամէն տեսակ սամէն ձեւով հագուստներ պատրաստելու։ Պ. Էլիատէս վճարման մասին մեծ դիւրութիւններ կ՚ընծայէ իր յաճախորդներուն։ Այսպէս, կարելի է, չինել տրուած զգեստի մը փոխարէնքին % 30ը վճարել կանխիկ եւ մնացեալը ամսական վճարումներով։ Առիթ մըն է աս, որմէ պէտք է օգտուիլ։

ՎԱՂՈՒԱՆ «ԾԱՂԻԿ»ԻՆ ՄԷՋ ՏԵՍՔ՚Ը ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ ՎԱՂԸ

ՕՏ. ԱՐՄԱՆԷ

ՔՐՈՆԻԿ

ԾԱՂԻԿ, հիմնուելով թերթերէ ոմանց մէջ հրատարակուած լուրի մը վրայ թէ Պատրիարքարանը յայտարարութիւն մը կը պատրաստէ, խմբագիրներու պարտականութեանց վրայ խօսող, առանձին յօդուածով մը, իր կարծիքը յայտնեց այդ որոշման անտեղիութեան ու անպատեհութիւններուն վրայ։ Ուրախ ենք որ մեր պաշտօնակիցներէն Բիւզանդիոն ալ իր Շաբաթուան թիւին մէջ իր՝ այս մասին մեզի հետ համամիտ ըլլալը կը յայտնէ, յարելով միւսներուն ատեն թէ, այդ լուրը անհիմն է։ Այս առտուան Սուրհանդակ ալ կը փութայ ըսելու թէ այդ տեսակ յայտարարութիւն մը շրջաբերականի ոճով պատրաստուած է, եւ թէ այդ մասին Բաղ. Ժողովի մէջ ալ խօսք եղած է, եւ կը յարէ իր ալ մեզի համամիտ ըլլալը, թէ Պատրիարքարանը փոխանակ լրագրողներու պարտականութիւնները որոշող կանոնագրութիւն մը պատրաստելու, նախ իր պաշտօնէութեան պարտականութիւնները ճշդելու ետեւէ պէտք է ըլլայ։

Այս ամէնը աղէկ, սակայն ինչ որ անատուգութեան մէջ կը մնայ, սա պարագան է որ Պատրիարքարանը իրօք այդ տեսակ յայտարարութիւն մը պատրաստելու վրայ է թէ ոչ։ Այս կէտին մէջ, մեր ստացած ոտոյդ տեղեկութիւններուն վրայ հիմնուելով, կարող ենք բացարձակապէս յայտարարելու որ, այդ խնդրոյ նիւթ յայտարարութիւնը մտացածին բան մը չէ, եւ թէ Պատրիարքարանի դիւանին մէջ իրապէս գոյութիւն ունի այդ շրջաբերականը, հետեւաբար «կ՚արժէ յոգնիլ», ցոյց տալու համար այդ տեսակ որոշման մը բոլանդակ անտեղիութիւնները։

Մեր ստոյգ կերպով առած տեղեկութիւնները հետեւեալներն են։ Պատրիարքարանի մէջ, շրջաբերական մը պատրաստուած է, որ պիտի զրրկուի լրագրատէտներու, յանձնարարելու գլխաւորաբար որպէս զի եթէ Պատրիարքարանի վերաբերեալ կարեւոր լուրեր հրատարակելու առիթը ունենան, նախանձախնդիր գտնուին հրատարակութենէ առաջ ստուգելու զանոնք։ Կ՚ընդունինք որ ճիշդ է այս տեսակ յայտարարութիւն մը, սակայն խնդրին անլուծելի կողմը հոն է որ Պատրիարքարանի պաշտօնէութիւնը անկողմնակալ կերպով թերթերուն չի հաղորդեր իր լուրերը, որպէս զի լրագրողներն ալ կատարեալ վստահութեամբ մը, ամէն լուրի ստուգման համար անոր դիմեն։ Լրագրողներու ձեռներէցութեամբն է միայն, որ կարգ մը լուրեր լոյս կը տեսնեն թերթերու մէջ։

×

Ս. Պատրիարքը որ չարաթ երեկոյ Պատրիարքարանը մնացած էր, երէկ առաւօտ Մայր-եկեղեցւոյ ժամերգութենէն ներկայ գտնուելով քարոզ խօսեցաւ։ Ս. Պատրիարքը իր քարոզին ընարան առնելով Եսայի մարգարէի «Ճանապարհք բարեպաշտից ուղիղ են, զիւրեալ եւ պատրաստեալ են ճանապարհք բարեպաշտից» խօսքը, չեշտեց խղճի հանդարտութեան պէտքը մեր առօրեայ կեանքին եւ գործառնութիւններուն մէջ։

Ն. Սրբազնութիւնը եկեղեցական արարողութիւններէն վերջ Թաղ. Խորհրդարան երթալով, Թաղական Խորհուրդին հետ համախորհուրդ, ինչ կարգադրութիւններ ըրաւ, եկեղեցիին նորոգութեանը աւարտելէն ետքը պէտք եղած զարդերուն, սպասներուն եւ անօթներուն, ինչպէս նաեւ միւս երկու եկեղեցիներու արտաքին եւ ներքին անհրաժեշտ նորոգութեանց, քահանաներու սենեակներուն նորոգութեան եւ ուրիշ խընդիրներու մասին։ Որոշուած է չինութեանց աւելի մղում մը տալ, նորոգութիւնները մինչեւ Ս. Յակոբ աւարտելու համար։ Մտադրութիւն կայ դեկտեմբեր 29ին բանալ եկեղեցին եւ հանդիսաւոր պատարագ մատուցանել նոյն օրը։ Որոշուած է նմանապէս եկեղեցիին ճակատը վերտառութիւն մը դետեղել, որուն մէջ պիտի արձանագրուի բարերարին անունը, յիշատակելով թէ եկեղեցին նորոգուած է Սմբատեան էֆէնտիի կողմէ, սաչափ դրամով։

×

Սամաթիոյ Թաղական Խորհուրդի ընտրութիւնը կատարուեցաւ երէկ, Նուենան-Վարդուհեան վարժարանին սրահին մէջ։ Նախագահութեամբ Պատրիարքական Սրբազանին։ 531 ընտրողներէ 294ին մասնակցութեամբ եւ քուէից բացարձակ առաւելութեամբ ընտրուեցան Տեարք Մանուկ Վարդանեան 221 քուէ, Լեւոն Սաթենեան 189 քուէ, Յարութիւն Զիլճեան 183 քուէ, Միքայէլ Ճղնաւորեան 178 քուէ, Գառնիկ Հայոցեան 169 քուէ, Յակոբ Վարդանեան 159 քուէ, Ենովք Բուլճեան 148 քուէ։ Համեմատականի մնացած են Տեարք Լեւոն Էթմէքճեան, Անտոն Ասլանեան, Ոսկիան Յակոբեան, Տոքթ. Ե. Իշլէմէճեան, Յովհաննէս Անտոնեան, Ենովք Թէչեան, Յովհաննէս Գալֆեան, Կարապետ Քնարեան, Պօղոս Համբարձումեան եւ Անդրանիկ Քրիսեան։ Համեմատականի ընտրութիւնը յառաջիկայ կիրակի տեղի պիտի ունենայ։

×

Երէկ, Սամաթիոյ Յունաց Այա-Մինա եկեղեցւոյն տօնախմբութեան առթիւ, Տ. Եսայիմ Պատրիարքը, նոյն եկեղեցւոյն մէջ պատարագեց։ Այս առթիւ, ի դիմաց Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ. քարոզիչ Ճէվահիրճեան եպիսկոպոսին, Յոյն եկեղեցւոյ արարողութիւններուն ներկայ գտնուեցաւ Տաճատ վարդապետ, Յովհաննէս Աւագ քհն. Շահպազեան եւ Եղիշէ եւ Անանիա քահանաները։ Եկեղեցական արարողութեանց աւարտումէն ետքը, Ճէվահիրճեան Սրբազանին ներկայացուցիչները, Այա-Մինա եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդի անդամներէն մէկուն տունը հրաւիրուելով պատուասիրուեցան։ Տ. Եսայիմ Պատրիարք, իր աւագ սարկաւագին միջոցաւ մասնաւոր շնորհակալութիւն յայտնեց Պատր. փոխանորդ Գաբրիէլ եպս. Ճէվահիրճեանին։

×

Պաղատի պատր. փոխանորդ Ա. Նոյչեան վարդապետ ի նպաստ Ա. Փիոն-Գարահիսարի հրկիզեալներուն 13 ոսկիի հանդանակութիւն մը ընելով տեղւոյն մէջ, Պատրիարքարան զրկեր է։ Այդ գումարը չուռուլ իր տեղը պիտի փութացուի։—Պաղատի պատրիարքական փոխանորդը շնորհաւորելի է որ առաջինը կ՚ըլլայ բոլոր գաւառային առաջնորդներուն մէջ որ փոխանակ ամէն բան կեդրոնէն սպասելու սովորութեան մը, կ՚աշխատի իր չափովը, իբր գաւառային վիճակ մը, ուրիշ գաւառային վիճակի մը հրկիզեալներուն օգնութեան հասնելու։ Ս. Պատրիարքը Անոյչեան վարդապետին շնորհակալութեան գիր, իսկ նուիրատուներուն օրհնութեան պիտի զրկէ։

×

Զընքուշի եւ Արզընիի հոգեւոր հովուութեան գրուեցաւ Պատրիարքարանէ, թէ Բալուի Առաջնորդ Աղան վարդապետ ի մօտոյ այնտեղ պիտի ժամանէ եւ յանձնարարուեցաւ միեւնոյն ատեն թէ տեղացիներու կողմէ անհրաժեշտ աջակցութիւնը ընձեռուի Աղան վարդապետին, որ, ինչպէս յայտնի է, վարչական որոշմամբ, Առաջնորդը եղած է նաեւ Զընքուշի եւ Արզընիի։

×

Նպաստից Ցանձնաժողովը այսօր գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։

×

Ասկից առաջ Էրզրումի առաջնորդ Զաւէն վարդապետ Բասէնի առաջնորդական փոխանորդութիւնը վարելու համար կարող վարդապետ մը խնդրած էր Պատրիարքարանէն։ Կրօնական ժողովի կողմէ դրուեցաւ Զաւէն վարդապետի թէ յարմար վարդապետ չկայ եւ թէ թող այդ կողմի վանքերէն իր պէտքը զոհացնող վարդապետ մը ճարէ եւ նոյնը յայտարէ Պատրիարքարան։

×

Ս. Պատրիարքը Օտեսայի Խորհանձեան Գրիգոր քահանային գիր մը զրկելով, չնորհաւորած է զինքը, հայրապետական լանջախաչի արժանացած ըլլալուն առթիւ։

×

Տնտեսական Խորհուրդը որ անցեալ ուրբաթ օր իր չարաթական նիստը գումարեր է եղեր, տակաւին նոր կը հաղորդէ թերթերուն թէ հետեւեալ խնդիրներով զբաղած է։—

Խորհուրդը նկատելով որ Մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհրդոց մէկ մասը, հակառակ եղած յանձնարարութեանց տակաւին չէ մատուցած եկեղեցեաց մատակարարութեան հաշիւները, որոշեց յանձնարարել այնպիսիներուն, որ միամսեայ պայմանաժամու մէջ փութան մատուցանել իրենց հաշիւները, հակառակ պարագային Տնտես. Խորհուրդը պիտի ստիպուի յատուկ պաշտօնեաներ զրկել այդ թաղերը, անոնց հաշիւները պատրաստելու համար, այդ պաշտօնէից ըլլուելիք վճարումը թաղ. ստուգէն գանձուելու պայմանաւ։

Ասկէ առաջ Խորհրդոյ որոշմամբ շրջաբերականաւ մը պահանջուած էր մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդներէն եւ զանազան հաստատութեանց վարիչ մարմիններէն եկեղեցեաց եւ վարժարանաց սեպհական չարժական եւ անչարժ ստացուածոց ցուցակները, Խորհուրդը այս անգամ նկատելով որ անոնցմէ շատերը տակաւին չեն գործադրած այս յանձնարարութիւնը, որոշեց երկրորդ շրջաբերականաւ մը ստիպել այնպիսիները, որպէս զի փութացնեն պահանջուած ցուցակներու առաքումը, այդ առթիւ Պատրիարքարանի մէջ ըլլուելիք արձանագրական եւ տոմարական գործողութիւններն կատարուելու համար։

Կեսարիոյ Մունճուսուն գիւղի վարժարանին Պոլսոյ մէջ ունեցած կալուածոց խնդիրը նկատողութեան առնելով, կարեւորը տնօրինեց եւ որոշեց յայտարել Ս. Պատրիարքին։

Խորհուրդը Մավեան Անթառամի կողմէ Գանտիլլիի եկեղեցւոյն նուիրուած տան խնդրոյն նկատմամբ իր երկրորդ քննութեան արդիւնքը յայտարած էր Բաղ. Ժողովոյ՝ որ ընդունելով Խորհրդոյ առաջարկութիւնները, անոնց գործադրութիւնը յանձնած էր Տնտես. Խորհրդոյ։ Ըստ այսմ որոշուեցաւ հրաւիրել Գանտիլլիի Թաղ. Խորհրդոյ դիւանը՝ հարկ եղած վերջնական բանակցութիւնները կատարուելու համար։

Խորհուրդը ըստ յանձնարարութեան Ս. Պատրիարքին, ուշադրութեան առաւ Պանտրմայի Թաղ. Խորհուրդէն եւ Առաջն. Փոխանորդ Պետրոս քհն.էն եկած գրերը՝ ի մասին տեղւոյն եկեղեցապատկան հրկիզեալ կալուածոց, եւ այս մասին հարկ եղած քննութիւնները կատարելով դատապարտելի գտաւ Թաղ. Խորհուրդը իր տնփոթութեան համար՝ միակ պատասխանատու ճանչնալով զայն, եւ որոշեց յայտարել կարեւորը Ս. Պատրիարքին, ի պարտ ու պատշաճ տնօրինութիւն։

Երբեմնի կրթական տեսուչ Փալագչեան Յովնան էֆի կողմէ յարուցուած պահանջից խնդիրը ուշադրութեան առնելով, որոշեց քննութեան արդիւնքը յայտարել Բաղ. Ժողովոյ։

Ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ գլխաւորաբար Պատրիարքարանի տուրքերու գանձման ու արդիւնաւորման խնդրով եւ կոչելով յատեան տրոց հաւաքիչները, ինչ ինչ հրահանգներ տուաւ անոնց։

ՅՈՎՍԷՓ ԷՖ. ՊԱԼՊԱԼԵԱՆ

(ՄԵԼՐՈՒՆԻ)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑ

Մուղաֆէրիէ Հիւանդանոցին եւ Պարսկական Վարժարանին

Բերա, Մեծ-փողոց, Թագսիմ, թիւ 64

Զբրահեան Աբառիման

Պայպալեան ամէն օր ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններով տառապողները կ՚ընդունի, իսկ Ուրբաթ Կիրակի եւ Երեքշաբթի մինչեւ ժամը 5։ Գիշերուան ո եւ է ժամուն կարելի է դիմել Պալպալեանի։

Պալպալեան կ՚երաշխաւորէ իր լեցուցած ու չինած ակռաները։ Յորեկները ակռայ քաշել տալու համար որոշ վարձք մը չկայ. քաշել տուողին կամքէն կախեալ է։

ԱՂԲԱՅՏԵՐՈՒՆ ՀՐԻ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ԱԹԷՆՔ, 30 Նոյ. —Ընտրութիւնները կատարուեցան առանց միջադէպի։ Տէլիանիսի կուսակցութիւնը յաջողութիւն գտաւ։ Տէլիանիսթիները, Աթէնքի մէջ, փողոցները պտտելով ուրախութեան ցոյցեր ըրին։

ՀՌՈՄ. —Որոշուած է որ Զարը Իտալիոյ թագաւորին այցելութեան պիտի երթայ յառաջիկայ ապրիլին միայն։

ԲԱՐԻԶ.—Զօր. Տըլարէյ իր աղջկան ու փեսին հետ այսօր Բարիզ հասաւ։ Քաղաքիս մէջ 48 ժամ միայն մնայէ ետքը պիտի մեկնի դէպ ի Թրանսվալ։

ՀՌՈՄ.—Կը հաւաստուի թէ Իտալիոյ թագաւորը, ո՛չ Ֆրանսա ո՛չ ալ Անգլիա պիտի երթայ մօտերս։

ՀՌՈՄ.—Լէոն ԺԳ. Պապը Ռուսիոյ Սէրկէ Մեծ-Դուքսը ընդունեց։

ՌՈՒԱՆ.—Էթրբթայի ոճրին դատավարութիւնը սկսաւ ուրբաթ օրը Ռուանի Նախնական դատարանին առջեւ։ Սինտոն ամբաստանուած է այն յանցանքով թէ Էթրբթայի մէջ 1902 Սեպտ. 21ին կանխամտածութեամբ սպաննած է Բուլիսիէ Լիւսիէն Տավիտ։ Խուռն բազմութիւն մը ներկայ էր։ Բանընթնդ վկաներ լսուեցան, որոնք մեծաւմասամբ ամբաստանեալին ի նպաստ։ Ընդհ. դատախազը խիստ դատապարտութիւն մը պահանջեց։ Պ. Տըքորի հոյակապ ջատագովական մը կարդաց։ Հարցաքննիչ խումբը երկար խորհրդակցութենէ մը ետքը երդմնավճիռ մը արտասանել տուաւ՝ որ կանխամտածութիւնը կը ջնջէ եւ մեղմացուցիչ պարագաներ կը չնորհէ։ Դատարանը տասը տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Սինտոնը որ անմիջապէս բանտ փոխադրուեցաւ։

ԵՐԼԻԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 20 Նոյ. —Պատերազմական նախարարը պատուիրեց բոլոր զօրաբանակի հրամանատարներուն՝ իրենց տեղերը դարձնել այն բոլոր զինուորները որոնք չեն կրնար դիմանալ զինուորական յօդուածներուն։

ԲԱՐԻԶ. —Վերջնապէս որոշուած է թէ նախագահ Լուպէ Ափրիկէ պիտի այցելէ հաւանաբար յառաջիկայ մայիսին։

ԼՈՆՏՈՆ. —Պոէր պետերէն Շալք Պուրկըր, Վէսելս եւ Վոլմարէնս, Հարաւ Ափրիկէ մեկնեցան։ Ասոնք Պ. Քրիւկէրի մէկ նամակը կը տանին, ուղղուած Պ. Զէմպրէյնի, որմէ կը խնդրուի արտօնութիւն տալ Թրանսվալ դառնալու։

ԼՈՆՏՈՆ. —Կը ծանուցուի թէ Պ. Զէմպրէյնէ Մօղամպիքէն անցած ատեն վերջնական սակարկութիւն մը պիտի ընէ Տէլկոայի ծոցին Անգլիոյ ձրդուելուն համար։

ՊԵՐԼԻՆ.—Սբէրլիցի մէջ կանգնուած տաճարին բացման առթիւ, Վիլհէլմ կայսրը ճառ մը խօսելով ըսաւ. «Այս տաճարը պէտք է ցուցնէ թէ մեր միութիւնը մտքի եւ մարմնի յարատեւ աշխատութիւնով մը միայն կարելի եղած է։ Բայց կ՚երեւի թէ արդի սերունդը չ՚ուզեր հպատակիլ այն պարտաւորութեան որ կը տրամադրէ աշխատութեամբ չարունակել ինչ որ նոյն ինքն մենք ընդունած ենք մեր հայրերուն աշխատութիւնով։ Մեր ժամանակը անանկ սերունդ մը կ՚ուզէ որ հակառակ դայն։ Անձնականը պէտք է ստորադասել ընդհանուր բարիքին համար. ասկէ՝ կախում ունի անհատական հանգիստը։» Կայսրը Վերջացնելով իր խօսքը, մաղթեց որ յառաջիկայ սերունդը այնպիսի անհատներ արտադրէ որոնք ինքզինքնին ստորադասեն ընդհարութեան բարիքին, ժողովուրդին եւ հայրենիքին օգտին։

ՆԱԲՕԼԻ. —Քաբրի կղզիին թագաւորական խորհուրդը որոշեց յիշատակարան մը կանգնել հանգուցեալ Պ. Քրուլի համար։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 30 Նոյ. — Խիստ կարեւոր հանրագրութիւն մը կը պատրաստուի առաջարկուելու այն ծրագրին դէմ զոր կառավարութիւնը Խորհրդարանին ներկայացնելու միտք ունի։

ԲԱՐԻԶ. — Վենեզուէլայէն պատուիրակութիւն մը կը սպասուի Եւրոպա, 3 միլիոնի փոխառութիւններու միացման մասին բանակցելու համար։

ԼՍ. ՀԷ. — Զօր. Պոթայի առողջական վիճակը լաւ է։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՍԱՀԱԿ Էֆ. Շերինեան, Օրտու.— Հաճեցէք ցարդ ձեր ստացած թերթերուն փոխարէնը զրկել ուղղակի մեզի։

ՄԱՆՈՒԿ Էֆ. ԱԻԱԴԵԱՆ, Օրտու.—Նոյնպէս։

ՕՐՏՈՒԻ մեր բաժանորդներէն կը խնդրուի, իրենց հաշիւները ուղղակի մեզի հետ կարգադրել։ Նոյնպէս բաժանորդ գրուիլ փափաքողները պէտք է դիմեն ուղղակի Խմբագրութեան։

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ զօրացուցիչ եւ առողջարար գինի խմել, պէտք է փութաք գնել

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ԳԻՆԻՆ

Որ տարբերուած է քիմիագէտ Տոքթ. Ծանոի պէյի կողմէ եւ բազմաթիւ բժիշկներէ յանձնարարուած։ Փորձերը մինչեւ հիմա հաստատած են անժխտելի յատկութիւնները, ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ԳԻՆԻՆ, որ կը գտնուի Գուրչունլու խան, Ղալաթիա, թիւ 19, Սվաճեան վաճառատունը։

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ԶԱՓԻ ՎՐԱՅ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

ԼԱ ՊԷԼ ԺԱՌՏԻՆԻԷՌ

23, Կալաթա, Գարաքէոյ, Շիշլիի բրամուէյի կայարանին դէմ, 23

Սոյն հաստատութեան մէջ կը գտնուին ամէնաընտիր կերպասով չինուած ձեւաւոր պատրաստ հագուստներ, ամէնքն ալ խիստ չափաւոր գիներով, որովհետեւ տէրը, Պ. Լուիզօբուլօ, 24 տարիէ ի վեր չատ ծախելու սկզբունքը իւրացուցած է։ Կը գտնուին նաեւ մանչ եւ աղջիկ տղոց համար ամէն տեսակ գլխարկներ։ Զըմեռուան եղանակին համար մասնաւորապէս ընտիր հագուստներ եւ բալթօներ հասած են եւրոպական առաջնակարգ գործարաններէ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 16 Նոյ.			Սօս. Օթ. տը ֆիլ է տթֆ	19	—	ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ. Օ.Ո.	30	12	Ագոսթն Գամմէրսխալ	1	40	Անգլ. Ոսկի	110	01
Ամէնէն բարձր գին »	30	12	Թոպպաղ Գորբորեչքն	0	09	20 Ֆրանգնոց	87	20
» վար գին »	30	01	Անթրբբրիդ Ժէնէրալ	0	7	20 մարքնոց	107	05
Բուամիլի երկաթգ. ֆր.	117	—	Անատոլու Երկաթ. Ագս.	11	40	Ռօլ Լիմբերխալ	90	10
Ամէնէն բարձր գին »	117	—	» » Սէռի A	520	—	Բրիմիկ	51	09
» վար գին »	116	50	» » » B	515	—	Մէճիտիէ արծաթ	108	—
Թրանսվալ »	13	—	Պանգ տը Սալոնիք Ագս.	164	—	Մէճիտիէ քառորդ	106	35
—			3% Հէլլէնիք 1881	214	—	Մէճիտիէ մանրուք	103	20
9 օրուան Քոնսոլիտ	300	—	Պանգ Նասիոն. Ցուն.	418	—	Պէշլիք	103	20
8 » Երկաթուղի	1	75	Լօրիէմ	74	50	Մէճիտիէ	103	--
			Թրանսվալ	133	—	Բուպլի արծաթ	68	30
ԲԱՅՈՒՄ, 18 Նոյ.			Պոլսոյ Քարաֆի Ընկ.	492	—	Շիլին	109	10
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ, Օ.Ո.	30	03	Տէրքօզի ջրի Ընկ.	259	—	Ֆր. արծթ. Ֆրնս.	87	—
» ժամ 5ին «	30	03	Թրամվէյի Ընկ.	497	—	» » բումնկն.	86	10
Բուամ. երկաթուղի ֆր.	116	25	Քրէտի Ֆոնսիէ Լիժիը.	263	75	» » իտալկն.	83	—
» » ժամ 5ին »	116	12	—			Ռիէշնա	09	—
—			ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			Բուպլի Թղթագրամ	8	61
Թոպպաղ Թիւրք Ռենտ	15	12	Լոնտոն 3 ամիս	108	1/8	Ֆլորին »	9	07
Միկարէթ, Սէռի A	—	—	» » » չէք	109	12	Մարք »	107	20
» » B	—	—	Բարիզ » »	23	17	Տրաքմի »	37	10
Պանգ տը Մեթեելին	8	50	» » » չէք	23	—	Անգլ. ոսկի »	109	30
Ագոսիոն սէ Թրամուէյ	5	52	Պերլին անտակոս չէք	18	74	Ֆրանս. » »	87	20
Ժուխանս	1	32	Խուրոն Աւստրիական	21	81	Բուլկն. » »	87	—
Սօսիէթէ ա՛Ասիւրանս	3	82	—			Պուլկ. » »	86	30
						Իտալ. » »	85	20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 29 Նոյմ.			Լոնտոն, 29 Նոյմ.			Վիէննա, 29 Նոյմ.			
3% Ֆրանկն.	99	22	Անգլ. Քոնս.	93	43	Բուամ. երկթ.	111	20	
3½% »	98	37	Օսմ. Իսանթ B	54	50	Օսմ. Ռենթ	327	—	
Օսմ. Քոնս. D	27	65	» C	30	50	Փոխն. Լոնտոնի վրայ	239	40	
Բուամ. Երկ.	118	50	» D	27	25	—			
Օսմ. Ռենթ	351	—	Օսմ. Պանգա	13	25	Գրիւսկոյ, 28 Նոյմ.			
Օսմ. Կայս. Պանքա	584	—	Իժիրսիէն Իւնիֆիէ	107	50	Իսանթ Օսմ. Սէռի D	27	45	
Օսմ. Մաքս	468	—	Ֆօնսիերիէ	105	50	Բուամ. երկաթուղի	117	—	
Օսմանիէ	466	—	Դիյարբէքի երկաթուղի	14	—	—			
Քրէտի Լիոնէ	—		Իսասպա »	88	50	Պերլին, 29 Նոյմ.			
5% Իտալական	103	10	3% Հէլլէնական 1881	42		Բուամ. երկաթուղի	122	—	
Ապանիական արտաքին	83	15	Իսանթ »	32	—	Բուպլի (100ը)	216	15	
Թէմէկէքի փոխառութ.	460	—	Մոնորոլ »	44	50	Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	25	
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	283	—	Պուլկար 1888 6%	92	—	—			
Գասասպա երկթ.	380	-	Թրանսվալ Քոնս.	05	25				
Թրանսվալ Քոնս.	133	50	Փոխառութ. Բարիզի վրայ	25	36				
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	14	—						

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՐՔԸ

ԲԱՋՄԱՍՏԻՆ

Հարգելի քիրակաւէն եղբօր, Ընթերցասիրութեան եւ վարժութեան համար միակ պատգիրքն է։ Գինը 60 փարայ։

Կեդրոնատեղի ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ա. Տ՝ Ի՝ Ս

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՔԱՂԱՔԱԿԻՆ ՖԻՏԻՆԻԹԵԱՆՑ

Գինը 20 Ղրշ. Թարգմանեց Ն. ՃԻԼԼԻՆԵԱՆ Գինը 20 Ղրշ.

Գիմեր ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Կ. Պոլիս, Սիրճաճ փողոց թիւ 37

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Շատեր կը հարցնեն թէ կարե՞ մէջտեղ մէջ Անգլիերէն կամ Ֆրանսերէն տարիներու համար ՄԱՅՍՊԵՏՐՈՒԹԻՒՆ ՍԻՍԹԷՄԻ ո՞ւրիշ բաներու է։

Մի միայն ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԷՆ, երբ 30 ղրուշ դրկէք, առաքը բաքսատարի ծախքի ձեռքերնիդ կը հասնի ապացուցանելու։

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Գրատարանը ձրի կը տրուի փափաքողներու։

22—30

ԵՐԱՆԿԻՐՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԼԱՓԱԹԵՔԵՐԸ ՈՒՆԵՑԻԼ ԳԼԽԱՎՈՐ

Իրենց ստեղծութեամբ եւ ապրանքի լաւութիւնը գերազանցած ընդունելութիւնը գտնելու համար ելլելով, Ռուսական Ամերիկեան Լաստիքներ Գլխաւոր Գործակալ Ն. Ա. Մարգարեանցը, Ռուսական Ամերիկեան Լաստիքներու Մեծ Գործարանի Լաստիքներու ամենի տեսակ լաստիքներ, որոնք ունեցած գլխաւոր առաւելութիւնն է՝ ամենի ամուր լինելն է։ Հետաքրքիր է՝ ուշադրութիւն դնել լաստիքներու տակի հատակներուն մարդկային, որոնց մէջ դրուած է գրուած 1860 թուականի եւ Ամերիկեան Միացեալ Նահանգներուն Ազգային Ցուցադրութիւնը։ Ռուսական Տէմարիա լաստիքներուն, անոնց ունեցած գլխաւոր առաւելութիւնն է՝ հատակներուն